

Samen Smeden.

Werken met verhalen uit de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

Auteur Gea Koren & Maria Ratering
Uitgeverij SWP Amsterdam
ISBN 978 90 8850 303 0
Prijs €18,90

Recensie door Tonny van der Zanden, supervisor / erkend coach

Samen Smeden biedt u een kijkje achter de schermen in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Centraal staan de verhalen van vier zorgvragers, cliënten bij Ilmarinen, een zorginstelling in de wijk Vinkhuizen in Groningen. De zorgvragers, kinderen, zijn niet of nauwelijks in staat hun eigen verhaal te vertellen. Hiervoor zijn andere mensen nodig: ouders, familie en medewerkers van de organisatie. De auteurs beschrijven vier prachtige verhalen en verbinden deze met de antroposofische praktijk met de dynamische kwaliteitszorg zoals die wordt gehanteerd vanuit de kernwaarden: verbinden, ontmoeten, ontwikkelen en organiseren.

Gea Koren en Maria Ratering houden zich bezig met vraagstukken rond mens- en organisatieontwikkeling. Hun motto; van werkverhalen leerkansen maken.

Verhalenprojectgroep

De aanleiding van het boek is het 25-jarig jubileum van Ilmarinen, wat de reden is om een verhalenprojectgroep te starten. Deze groep stelt zich tot taak om de kracht van de doelgroep zichtbaar te maken aan de buitenwereld. Om de authentieke verhalen op papier te krijgen werden twee workshops gegeven met als onderwerp "Op verhaal komen". Naar aanleiding hiervan stroomden de verhalen binnen. Het verzoek hierbij was uitdrukkelijk om niet over de zorgvragers zelf te schrijven, maar over de relatie die betrokkenen hebben met deze cliënten. Dit vormt de grondslag van dit boek: mensen die elk met hun specifiek verhaal bijdragen aan één groot verhaal van de organisatie Ilmarinen.

In het eerste hoofdstuk wordt achtergrondinformatie over Ilmarinen gegeven, met daarbij een vierledige blik op het antroposofisch mensbeeld:

1. De zintuiglijke beschrijving van leefplek en geschiedenis
2. Het krachtenveld van ritmes, wat voor structuur zorgt. Bijvoorbeeld de dagopening, ritmes van de klas, werkplaatsen, feestdagen etc. (lees: klikevaluatie, reflectieverslagen)
3. De dynamiek tussen twee uitersten; de dagelijkse inspanningen tussen licht en schaduw, tussen zorgvragers en medewerkers (lees: tussen sv en st)
4. Het wezenlijke in ieder mens in ontmoetingen, ontwikkelingen en levensloop. Ieder mens, ook de gehandicapte, heeft een unieke manier van mens zijn. (lees kwaliteit op maat)

In hoofdstuk 2 tot en met 5 komen de verhalen aan bod van Jade, Herman Jan, Remco en Abdessamad. Geschreven vanuit ouders, begeleiders, gedragsdeskundigen,therapeuten, kortom van mensen welke direct met de doelgroep in verbinding staan. Het geeft een scala aan prachtige verhalen, verhalen die een actief beeld geven van alle betrokkenen en een aanzet geven tot verdere verdieping en verbreding van deze intensieve doelgroep.

In eerste instantie denk ik bij het lezen: welke boodschap heb ik hier als supervisor aan? Dit is een boek voor mensen uit de zorg of voor mensen die privé in aanraking komen met mensen met een verstandelijke beperking. Wat het mij geeft is een intieme kijk in de wereld van verstandelijk gehandicapten en hieruit trek ik vaker de lijn naar mensen uit mijn praktijk met soortgelijke ervaringen op een ander niveau. De benaderingen die medewerkers geven reiken mij handvaten om actief in te zetten in supervisie trajecten.

Wat me met name opvalt zijn de non-verbale interacties die nieuwe openingen geven in het contact. De essentie van het oogcontact wat in de verhalen sterk naar voren komt. Een steun in de rug, een arm op een schouder, een aai over de bol. Non-verbaal voegt zoveel meer toe aan een verhaal of een gesprek: openheid en toegankelijkheid naar de ander!

Hoofdstuk 6 gaat dieper in op het thema: besturen vanuit het hart. Besturen doe je in samenwerking met alle betrokken partijen, de samenwerkingsdriehoek. Wanneer het samen smeden van de drie polen goed is afgestemd ontstaat een gouden driehoek tussen zorgvrager – ouder – organisatie. Dit vergt intensieve samenwerking, een open verbinding vanuit het hart, vanuit de eigen beweging. Daar staat geen verstand tussen. Enkele mensen vertellen hier vanuit de bestuurlijke laag over onder andere: met bezieling en passie werken, niet praten maar communiceren met je hele lijf, verbindingen maken, met hartewarmte werken. De basis van het verbinden in ontmoeting, ontwikkeling en leren ontspringt aan de overgave van mensen, aan het leven zoals het zich aandient. Hieruit ontstaat de kunst van het samen smeden.

Hoofdstuk 7 geeft domeinen en thema's uit een kwaliteitskader, een zoektocht naar de brug tussen dromen, denken en doen, tussen papier en werkelijkheid. De verbinding leggen tussen al die verhalen, de kunst van het zorgen, van leveren van kwaliteitszorg. Daar zijn wij allen mee bezig: kwaliteit aanreiken zodat de ander weer een stap vooruit kan. Wat hierbij van betekenis kan zijn, is waarnemen voor waar houden in wat je ziet, hoort en voelt en soms terughouding in wat je zelf vindt, in te snelle interpretaties. Essentieel om balans te zoeken en te vinden in een professionele benadering.

In dit hoofdstuk worden verbindingen gelegd met de eerder beschreven verhalen. Er wordt uitleg gegeven, parallellen getrokken, verklaringen gegeven. Informatie om rijkelijk uit te putten in alle contacten met de vele ontmoetingen op ieders weg.

De laatste hoofdstukken gaan dieper in op professionalisering, leerprocessen, de kracht van verhalen en andere non-verbale technieken in hulpverleningsland. Hoofdzaak is: verbind je met het verhaal van de ander, vind jouw thema en stel je open voor de kern.

De auteurs delen hun ervaringen en resultaten via het schrijven van dit boek. Een boek voor mensen die de kunst van het zorgen kunnen, willen en leren verstaan. Ik eindig met een elfje zoals op pagina 135 beschreven wordt (11 woorden in een bepaalde structuur).

verhalen
samen smeden
inzicht en verdieping
van werkverhalen leerkansen maken
ontwikkeling

SNEL NAAR

Contact
Kennisbank

Regio
LVSC Beroepenregister